

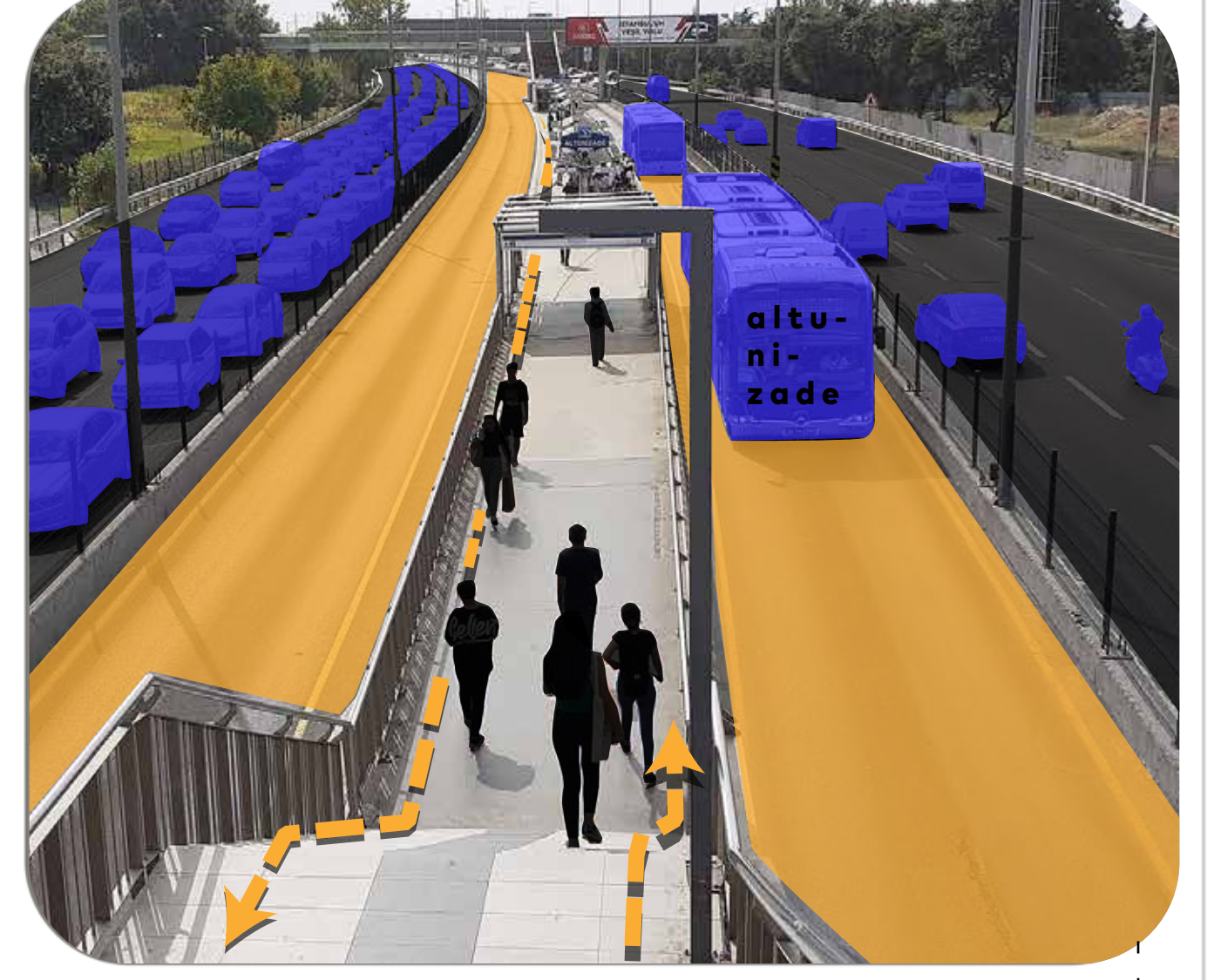

Aleyna Altekin
İstanbul Üniversitesi
Peyzaj Mimarlığı

PROJE HAKKINDA BİLGİLENDİRME

Altunizade metro-metrobüs bağlantısı, kent içerisinde göz önünde olan problemlerle noktalarından biridir. Problemi bu kadar net olduğu halde henüz bir çözüme ulaştırılmamıştır. Problemin ana sebebi, metrobüsün açıldığı 2009 yılından gelmektedir. Yapılan metrobüse giden üst geçit bağlantısı, engelli dostu çözümler düşünülerek tasarlanmamıştır. Bir uygulama yapıldıktan sonra düzeltilmesi ne kadar zor ki, bu üst geçite 2024 yılında hala bir çözüm sunulamamıştır. Üsküdar-Samandıra hattı olarak bildiğimiz M5 metro hattının 2018 yılında açılmasıyla birlikte, bu alandaki problem daha da artmıştır. Çünkü günlük yolcu sayısı 17.000 kişiden 35.000 kişiye çıkmıştır. Yani kapasite problemlerinde M5 metro hattının etkisi oldukça yüksektir. Şu an aynı noktada yapılmakta olan Altunizade-Bosna Bulvarı metro hattı bulunmaktadır. Bu hattın 2025 yılında açılacağı söylenmekle birlikte, hat açılışı yapıldığında kapasite yetersizliğinin artması yüksek ihtimal

dahilinde durmaktadır. Yeni hattın açılışıyla birlikte alandaki belli başlı problemlerin çözülmesi de beklenmektedir. Bu problemler için, metro çıkışlarındaki bekleme/buluşma noktalarının eksikliği belirtilebilir. Metro istasyonu içerisinde sadece peron katında bulunan oturma birimleri haricinde, çevrede herhangi bir oturma birimi veya yağış durumunda sığınacak üstü kapalı bir alan bulunmamaktadır. Yüksek oranda kullanılan ve geçiş noktası olan bu hatta, birçok insan buluşma için beklemekte veya yolunda devam etmeden önce ufak sigara, su, yemek molaları vermek istemektedir. Ne yazık ki bu isteklerini karşılayacak noktalar burada mevcut değildir. Yeni metro şantiyesinin bitmesiyle birlikte burada geçişte sıkışıklık yaratmadan, gerekli olan; yeşil alan, dinlenme ve bekleme alanlarının yaratılması bu problemleri kolayca çözebilir. Böylece daha bütüncül, akışta, korunaklı ve şu ankinden daha konforlu bir yolculuk deneyimi insanlara sunulabilir.

erişilebilirlik?

kalabalık

kapasite

herkes için tasarım ilkeleri?

altunizade
metrobüs
metro

buluşma noktası?

asansör

rampa

merdiven

bekleme alanları?

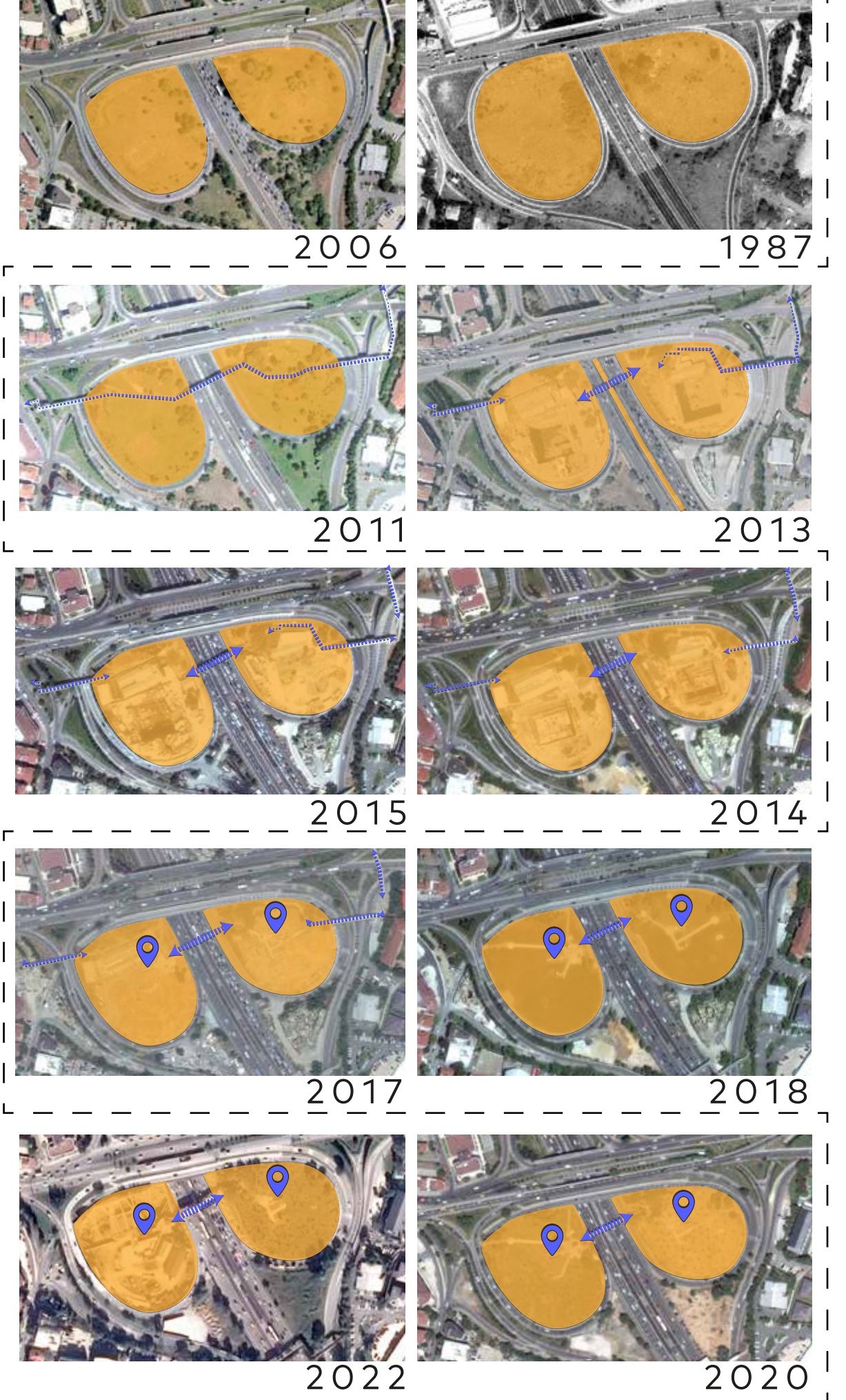
çamlıca kulesi

geçiş noktası

yeşil alan

metro girişleri

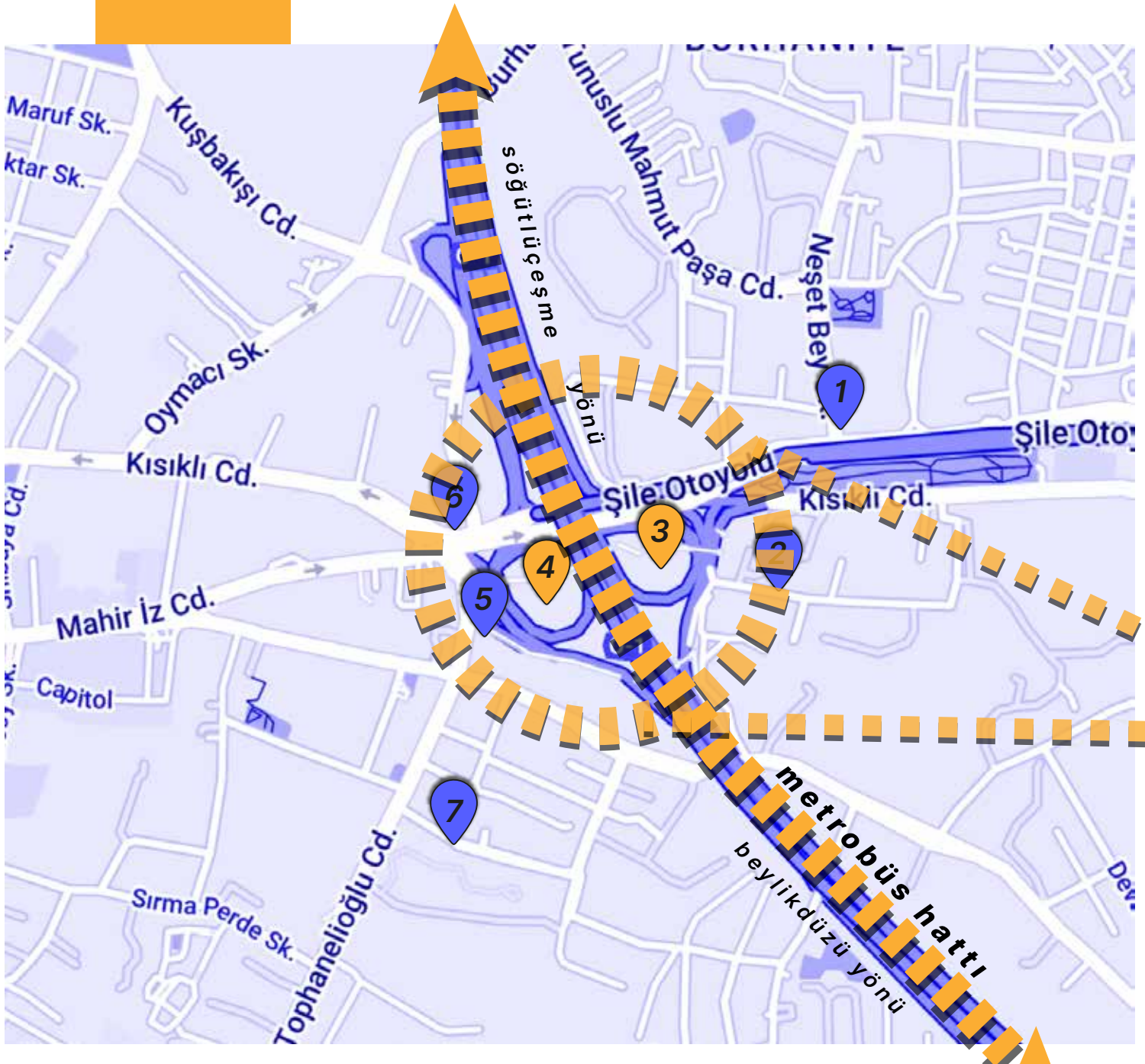
arşiv: geçmişten bugüne ne oldu?

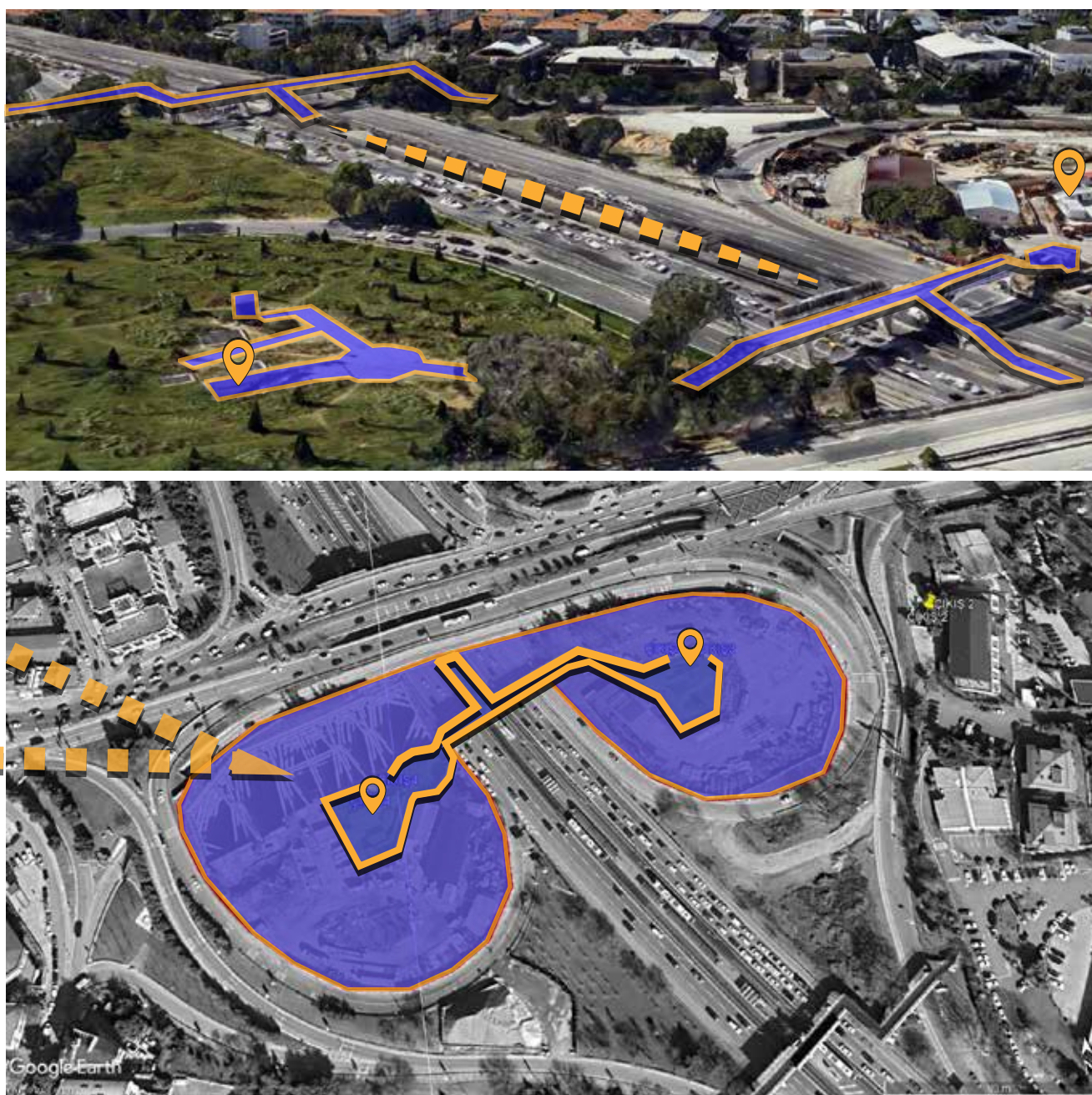
odak: geçtik, gittik. odaklanma zamanı.

Üsküdar'ın Altunizade Mahallesi, Altunizade Kavşağı'nda yer alan metrobüs istasyonu, 3 Mart 2009 yılında açıldığından beri engelli dostu çözümlere sahip değildir. Açıldığı günden bugüne gerek haberlerde, gerek bloglarda bu sorun sıkça dile getirilmiş; günümüzde ise haber ve sosyal medyada da sıkça gündeme gelmektedir. Bu denli göz önünde olan bir problem, odaklanılan bir sorun haline gelememiş ve herhangi bir çözüme kavuşturulamamıştır. Bu durum sadece Altunizade istasyonu için değil, birçok metrobüs istasyonu için de maalesef ki geçerli bir durumdur.

Haritalar: şehirharitasi.ibb.gov.tr

- Çıkış 1: Burhaniye Mahallesi
- Çıkış 2: İETT Otobüs Durakları, Küçük Çamlıca Mahallesi, Millet Parkı
- Çıkış 3: Metrobüs
- Çıkış 4: Metrobüs
- Çıkış 5: İETT Otobüs Durakları, Altunizade Mahallesi, Mahir İz Caddesi
- Çıkış 6: İETT Otobüs Durakları, Kısıklı Caddesi
- Çıkış 7: Hastane, İSKİ Üsküdar Şube Müdürlüğü, Tophanelioğlu Caddesi

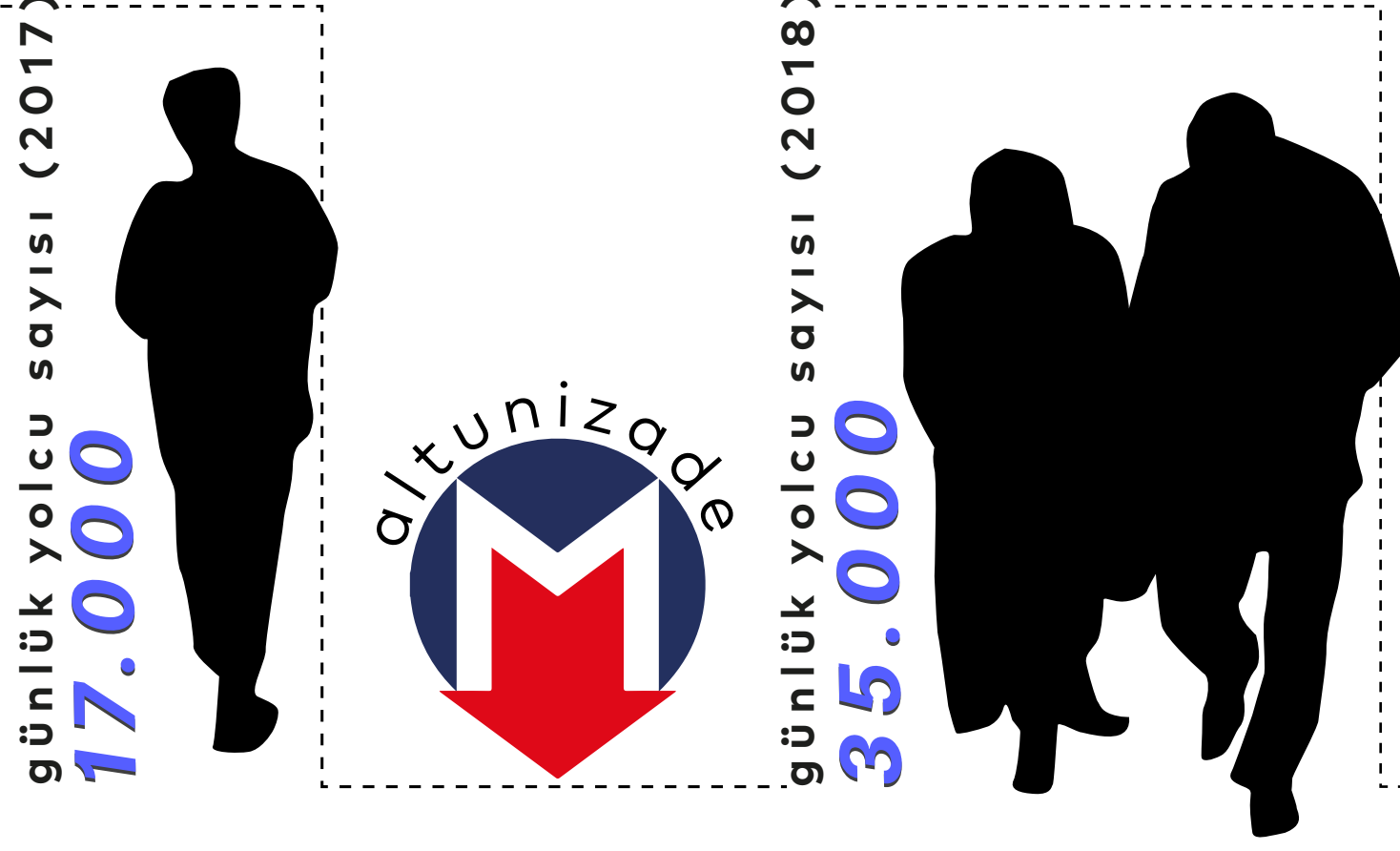

Yıllar içerisinde Altunizade metrobüs hattına ulaşım için çeşitli noktalardan üst geçitler oluşturulup yayaların perona ulaşımı sağlanmıştır. Uydu görüntüleri incelendiğinde, 2011 yılından 2018 yılına kadar mevcut olan üst geçitler; 2018 yılında Üsküdar - Çekmeköy (Şu an M5, Üsküdar-Samandıra metro hattı) metro hattının açılmasıyla birlikte kaldırılmış ve şu an mevcut olan 2 adet üst geçit bırakılmıştır. Bu geçitlerden biri metrobüs-metro bağlantısını sağlarken, diğeri ise ilçe içerisinde farklı noktalara çıkışlar sağlamaktadır.

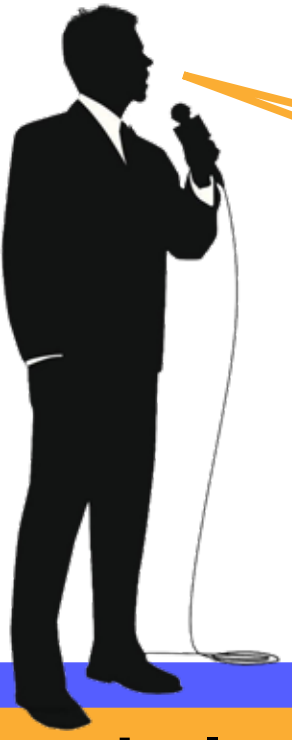
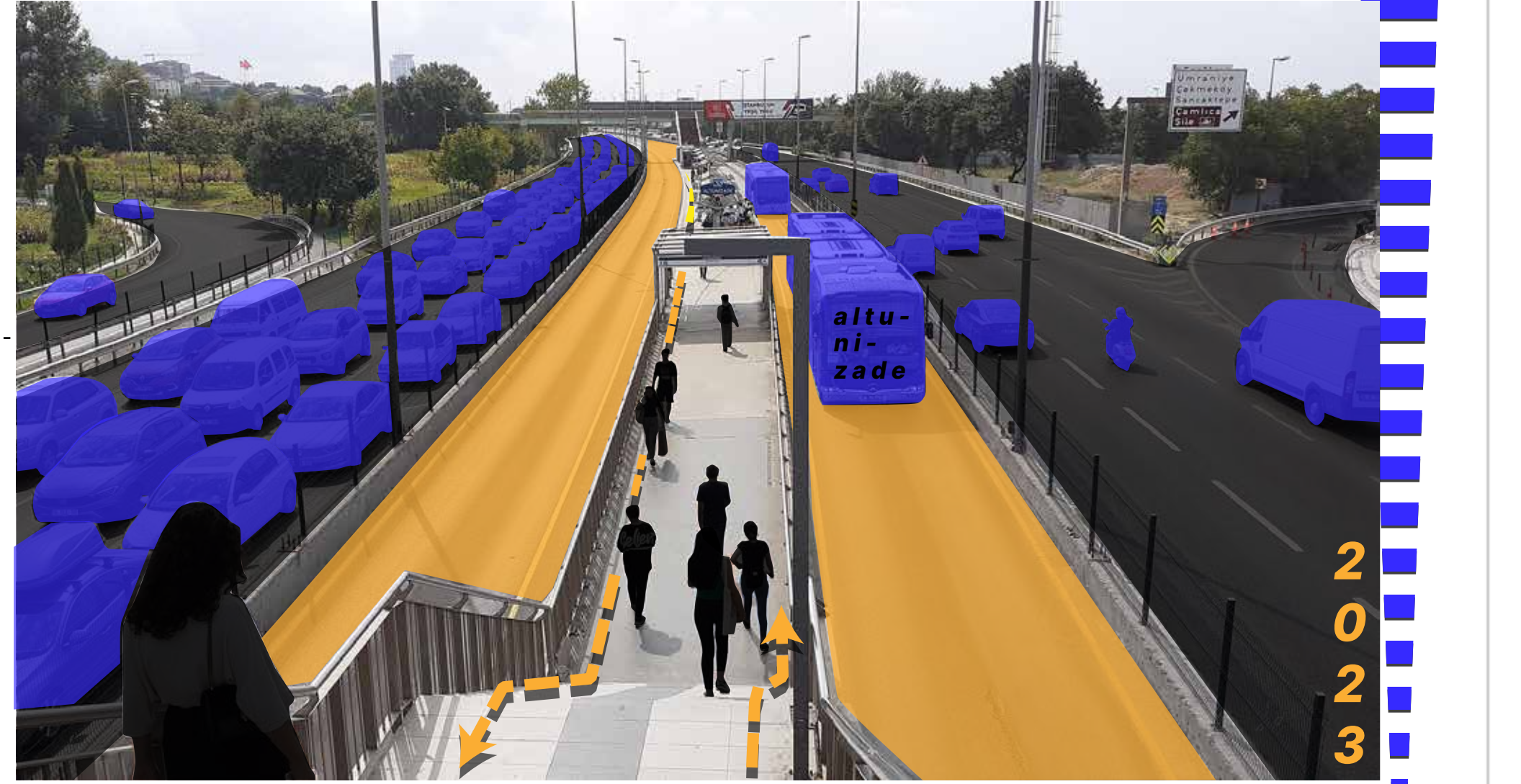
Metro çıkışlarının bulunduğu konum-

lar, 2011 yılına kadar yeşil alanken; 2013 yılında metro şantiyesi olmasıyla birlikte yeşil alanını kaybetmiştir. Şantiye sonrası 2018 yılında M5 metro hattının açılmasıyla birlikte yeniden yeşillendirilen alan, 2022 yılında ise Altunizade-Bosna Bulvarı metro şantiyesi için yeniden yeşil alanını kaybetmiştir. Ayrıca şantiye sebebiyle metro girişlerinin çevresi kapatılmış, alan sadece metroya iniş-çıkış olacak şekilde bırakılmıştır. Hedef, bu şantiyenin bitmesiyle birlikte alanın sorunlarını çözen düzenlemeler yapılmasıdır.

Üsküdar'ın Altunizade Mahallesi, Altunizade Kavşağında yer alan metrobüs istasyonu, 3 Mart 2009 yılında hizmet vermeye başlamıştır. 2018 yılında Üsküdar-Çekmeköy (yeni adıyla Üsküdar-Samandıra/M5) hattının hizmet vermesiyle birlikte, günlük ortalama yolcu sayısı %105 artmıştır.

Açılan metro istasyonu ile arasında 300 metrelik yürüme mesafesi olan ve aktarma şansı bulunan metrobüs durağında seneler içerisinde değişmeyen tek şey maalesef ki engelli dostu ulaşım olanaklarının olmaması olmuştur. Metrobüse ulaşım tek bir omurga üzerinden sağlanmakta ve bu noktaya sadece merdivenlerden ulaşılmaktadır.

İstanbul trafiğini rahatlatan metrobüs, engelli vatandaşlara hizmet veremiyordu. Bu eksiklikte artık sona geliniyor. Metrobüs duraklarına engelli araçlarını taşıyan platform ve asansörler yapılmaya başlandı. Asansör dışında üst geçitlere yapılan tekerlekli sandalye platformuyla engellilerin metrobüse ulaşmaları sağlanacak. Metrobüs üst geçitlerinde bir diğer yenilik ise yürüyen merdivenler.

Biz 2009'dan beri bekliyoruz... Fakat hala metrobüsü ve bağlandığı hatları aynı sebeplerden ötürü kullanamıyoruz.

*2009 yılındaki bir haberden ve blog yazısından alınmıştır.

problemler/eksiklikler

metrobüs

- Engelli dostu çözümler mevcut değil.
- Kapasite aşımı mevcut.
- Yağışlı havalarda korunma sağlamıyor/kısıtlı sağlıyor.

ortak

- Bekleme/buluşma noktası mevcut değil.
- Bilgilendirme levhalarında eksiklik mevcut.

metro

- Giriş/çıkışlar yağışlar için korunaklı değil.
- Çıkışlarda gerekli peyzaj düzenlemeleri mevcut değil.

diyalog

halk nelerden şikayetçi? her gün neler yaşıyor? hikayeler ne? n'oluyor?

ben şu an hangi çıkıştayım bilmiyorum ki. köprüye gelince söyle sen. buluruz elbet bir-birimizi.

hamile hamile inip çıkamıyorum artık buraları. tek başıma dışarı çıkmayı kesmeliyim sanırım.

ben erken geldim de şimdi nerede beklesem? yağmur da yağıyor...

yine insan kalabalığı... fotoğrafını çekeyim köprü'nün bari de haberlere çıkar kesin bu hali.

bu yaşımda metro- metrobüs kullanmayalım diye mi böyle yapıyorlar? inip çıkmak o kadar zor ki. çok mu zor çözmesi! senelerdir böyle burası!

YETİŞMEK ÜZEREYİM BEKLE N'OLUR!!!!

çok yağmur var. içeride bekleyeceğim ben seni.

cemre'yi beklerken de sürekli ayakta kalıyoruz. koyamadılar şuraya oturmak için bi kafe, bank falan.

bu ağır bavulu nasıl tek başıma çıkara-acağım ben şimdi merdivenlerden?!

yardım edecek birini bulabilir miyim acaba?

başka türlü de gidemem ki. OOOOF!!!!

işe yetişmek için met-rodan çıkıp koşmam mı lazım illa!

üst geçit

saygısızlar sıra olmayı bile beceremiyorlar hala!

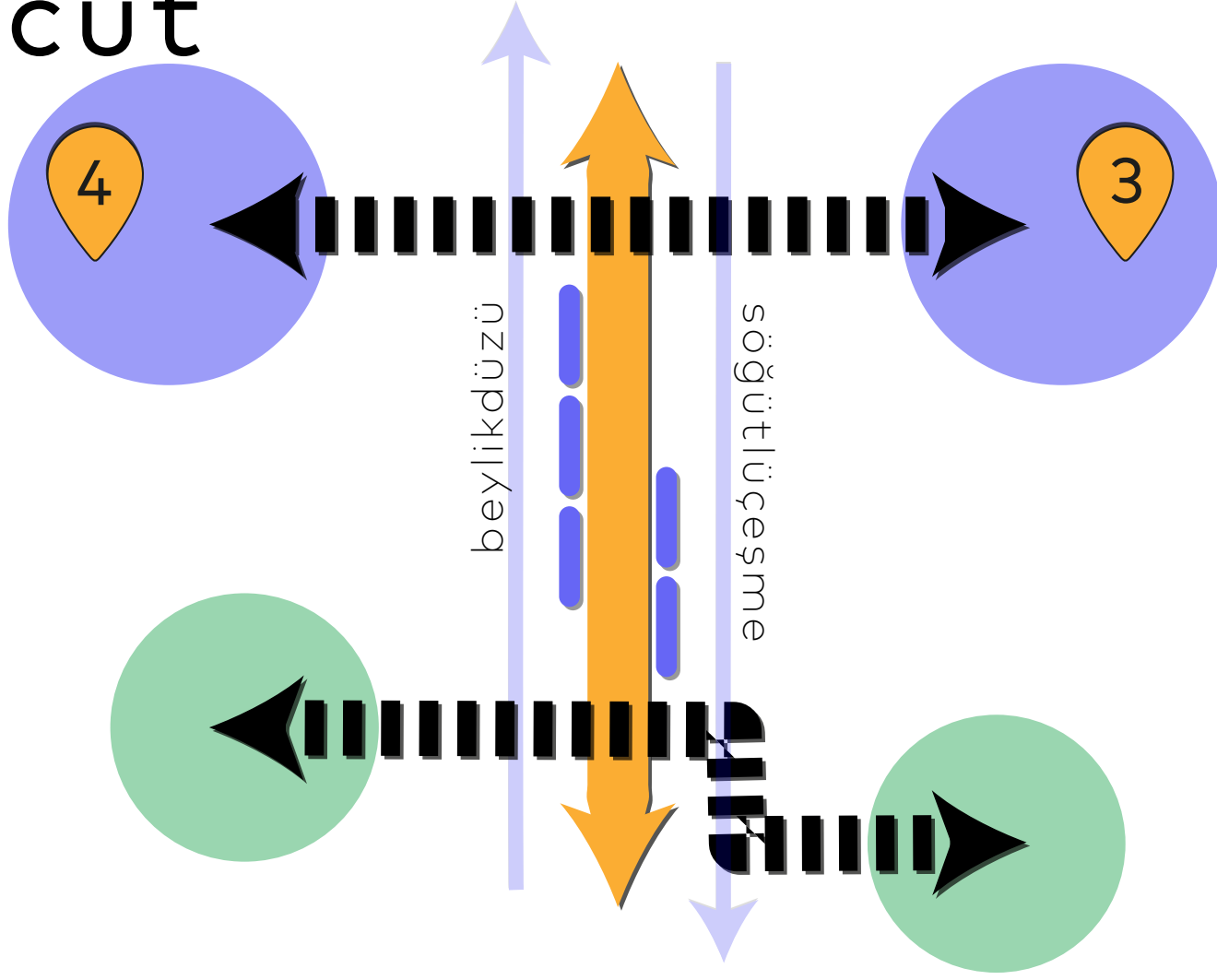
metrodan gelip buraya binene kadar sırsıklam oldum!!!!!!

bi'kez olsun boş yer bulup da rahat gide-meyeceğim şu yolu!!!!

Altunizade metrobüs ve metro hattına odaklanıldığında, **ana problemlerin**;

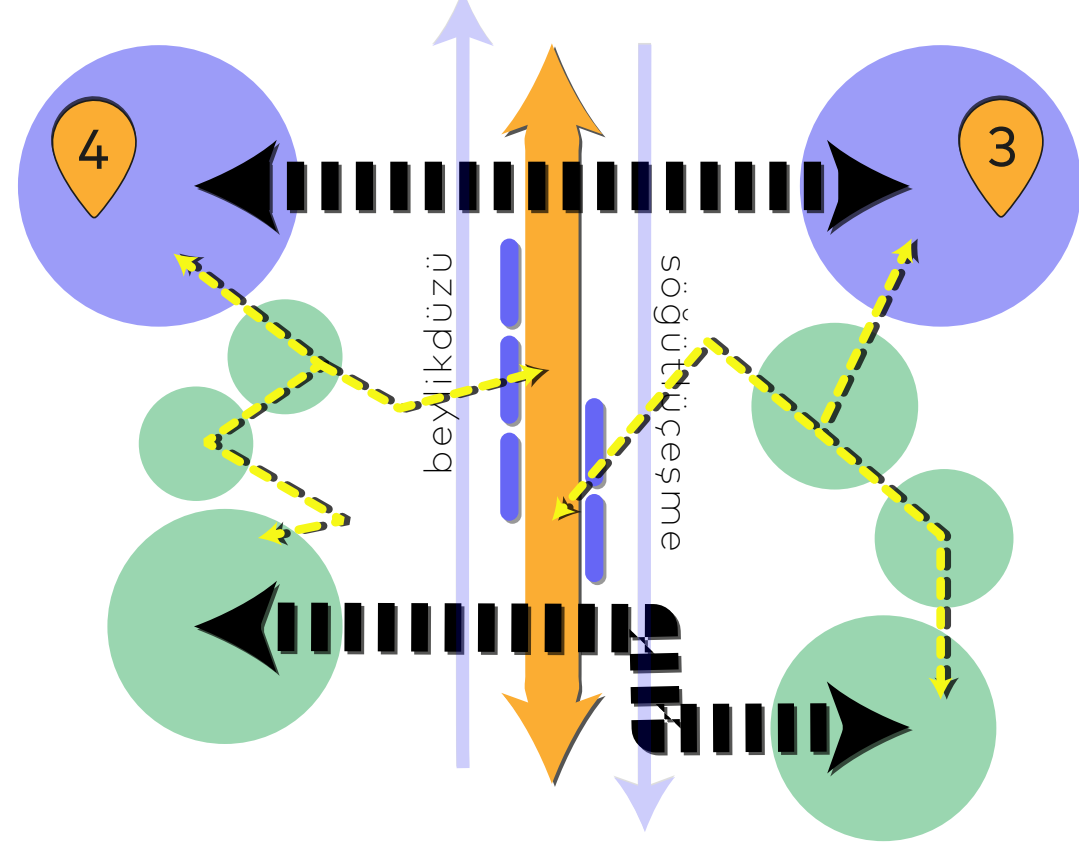
- + metrobüse engelsiz erişim
- + metrobüse gidiş için kullanılan üst geçitin kapasitesi
- + metro giriş/çıkışlarında bekleme/buluşma noktalarının mevcut olmaması
- + metro-metrobüs aksında yağış gibi dış faktörlerden korunacak alan veya bir aks olmaması
- + metrobüs çıkışında/üst geçitte yeterli bilgilendirici tabelanın mevcut olmaması
- + mevcuttaki yeşil alanın bakımsızlığı ve düzensizliği, olduğu tespit edilmiştir.

mevcut

Mevcut durumda metrobüse bağlanan **iki adet üst geçit** bulunmaktadır. Bu üst geçitlerden bir tanesi metro giriş-çıkışlarına bağlanırken diğeri ise Altunizade Mahallesi'nde farklı iki noktaya bağlanmaktadır. Bu bağlantı noktalarının ise **yeşil alan** olduğu göze çarpmaktadır.

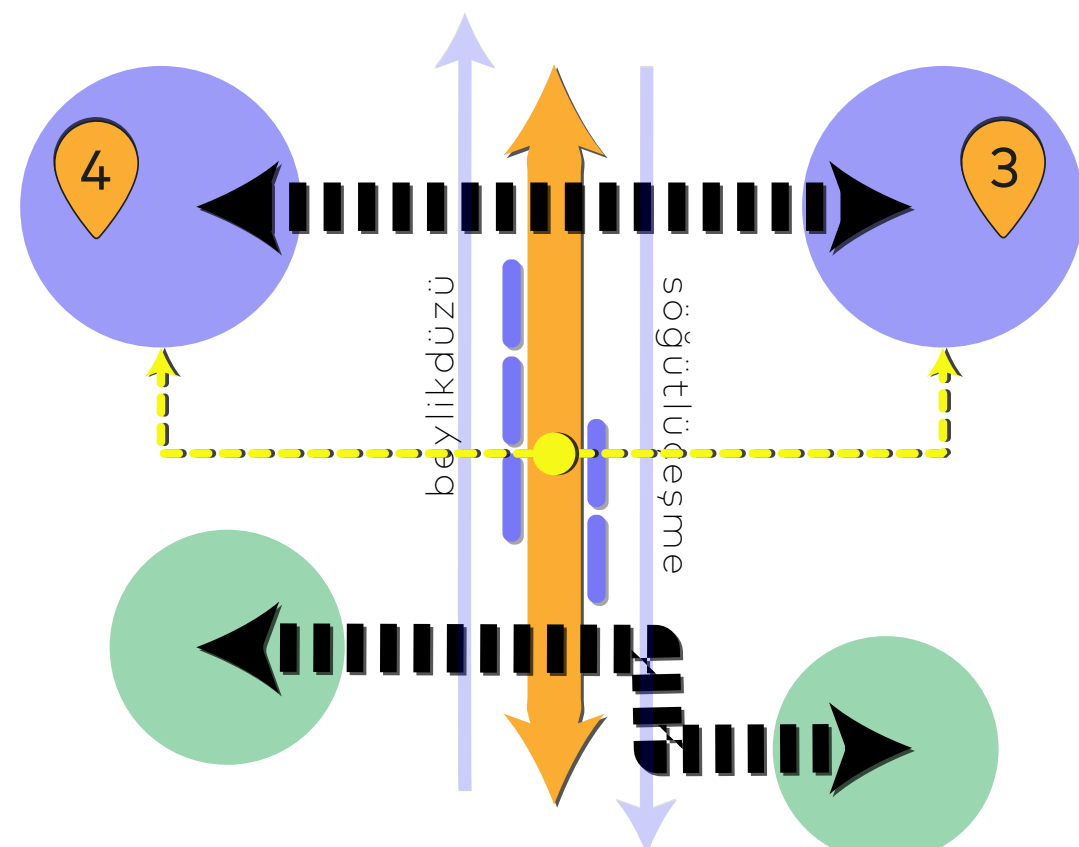
öneriler

Yeşil alan stratejisi

Altunizade, çevresinde yeşil alan barındıran nadir metro-metrobüs istasyonlarından olsa da bunu aktif bir şekilde kullanmamaktadır. Gerek üst örtü, gerek köprü bağlantıları kullanılarak çevredeki yeşil alanların kamusal aktif alanlar haline getirilmesi hem

alandaki deneyimi olumlu yönde etkileyecek hem de yoğunluğu kendi içinde dağıtacaktır. Aynı zamanda insanların bekleme, buluşma ve sığınacak alan ihtiyacını da kapatacaktır.

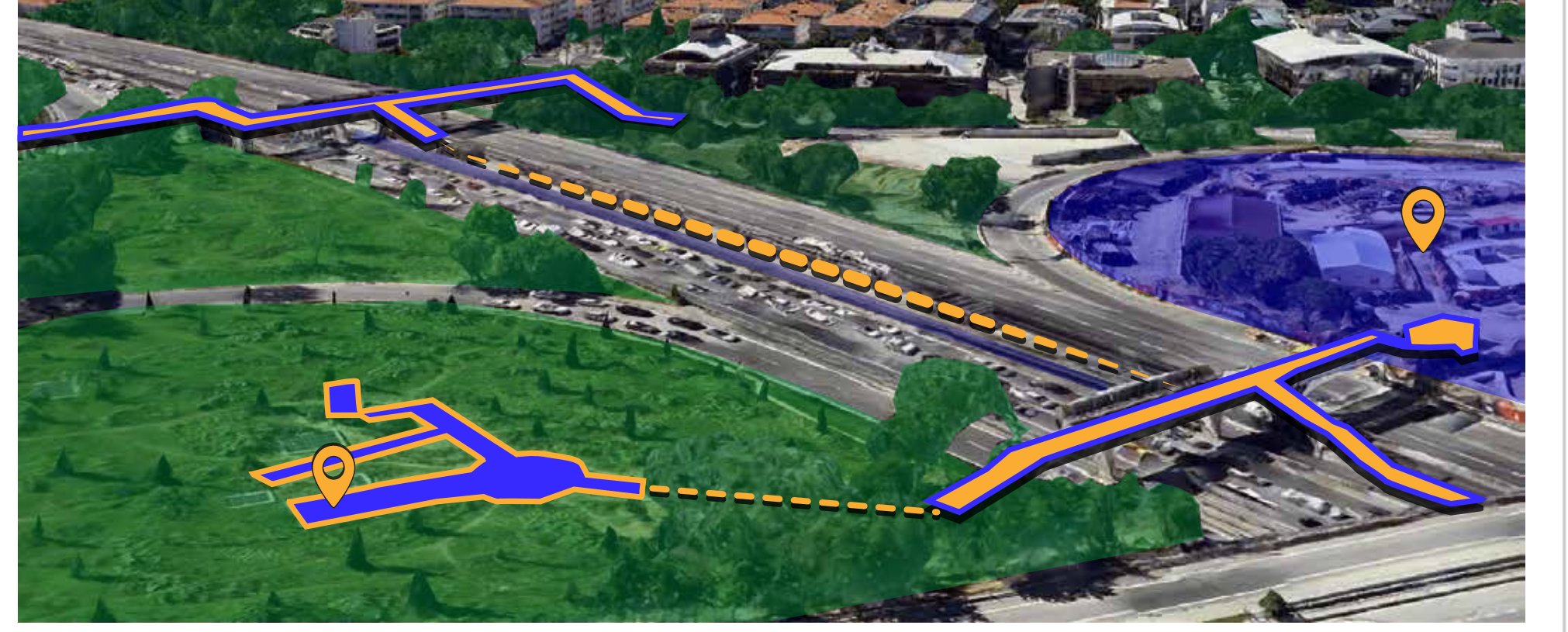
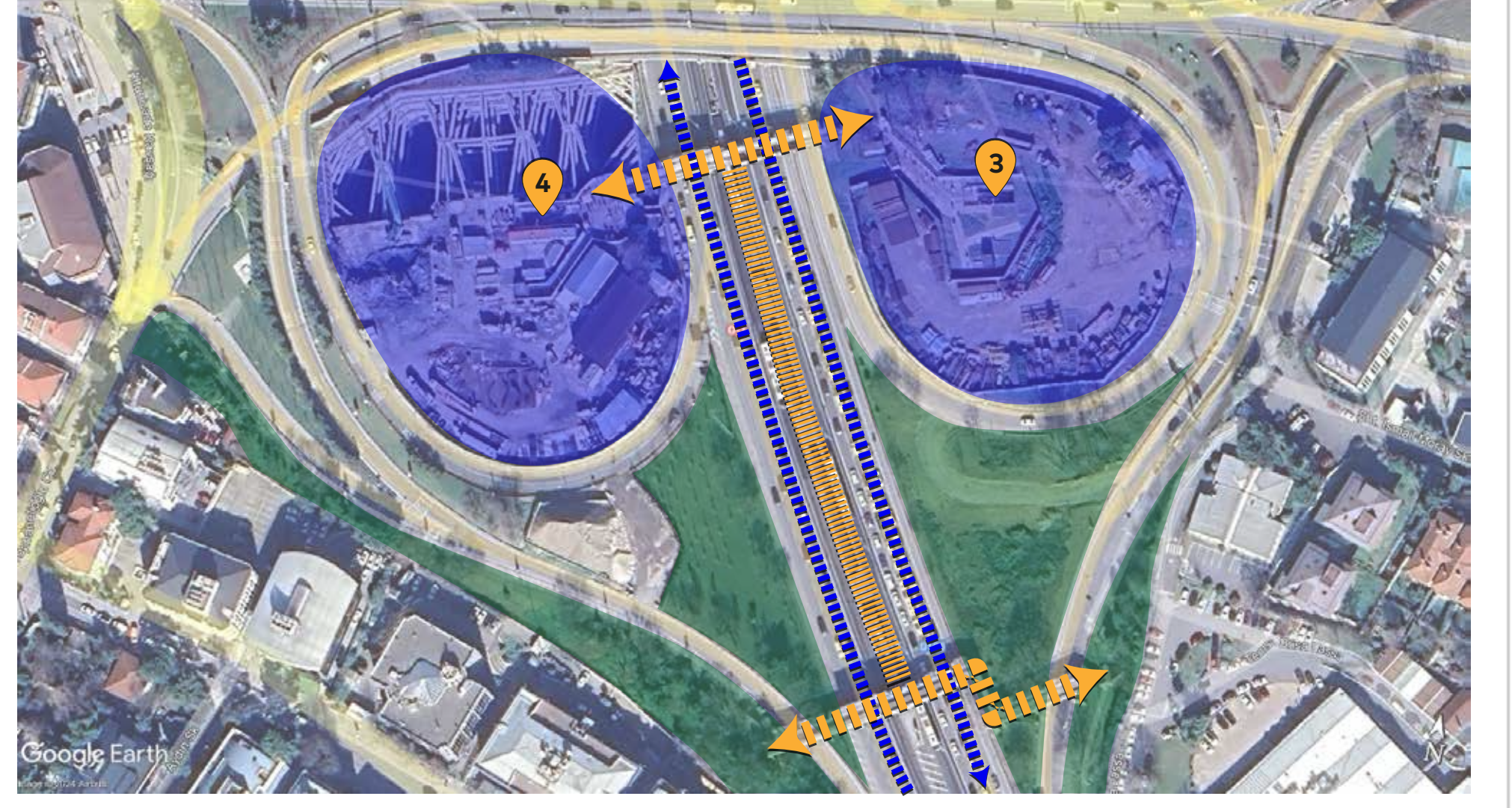

Alt geçit stratejisi

3. ve 4. metro çıkışlarının altında herhangi bir alt geçit bulunmamaktadır. Araştırıldığında ise eskiden böyle bir planlama olduğu fakat uygulamaya geçilmediği yönünde bir tespit yapılmıştır.

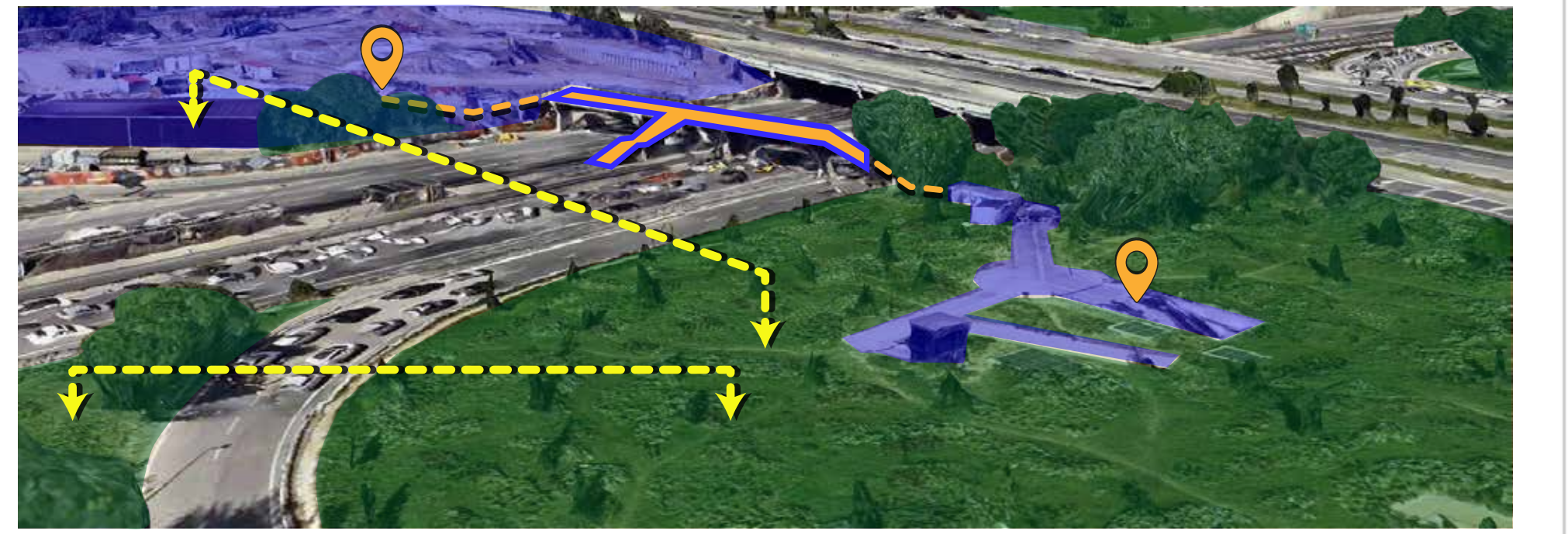
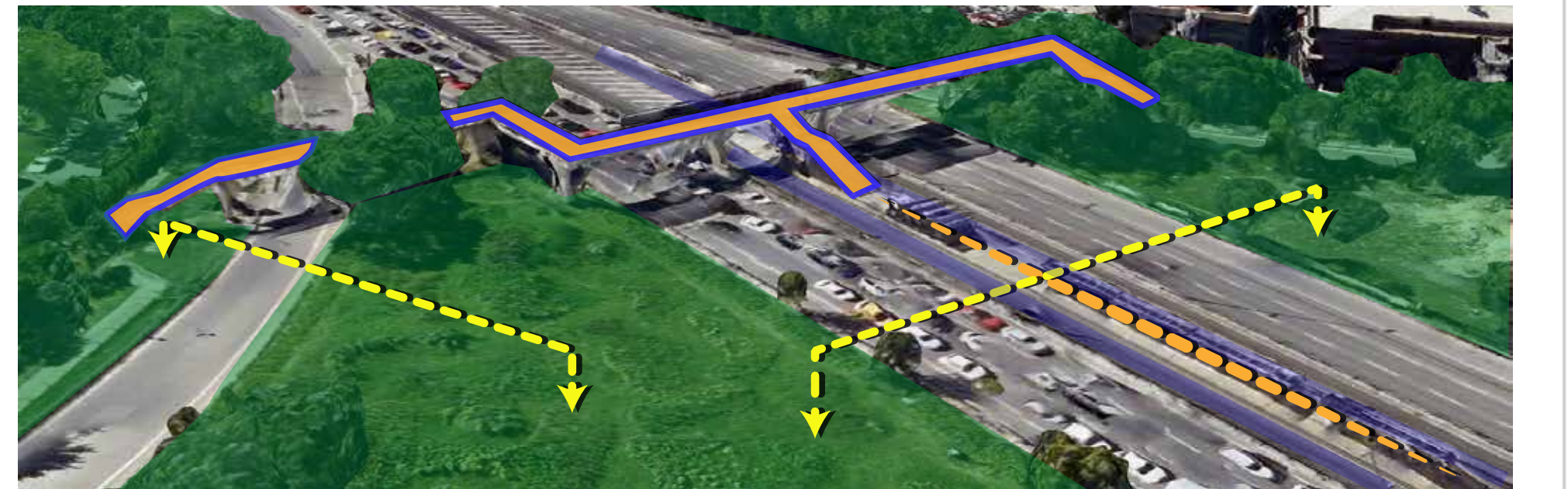
● : asansör/yürüyen merdiven çıkışı

Bu strateji ile birlikte, 3. ve 4. metro çıkışlarının altından geçen bir alt geçitle birlikte kullanıcılar için ferah bir ilerleme alanı yaratılıp üst geçitteki insan yoğunluğu azaltılacak, alt geçitin ortasından perona çıkan bir asansör veya yürüyen merdiven sistemiyle de engelli vatandaşlara engelsiz bir ulaşım çözümü sunulmuş olacaktır. Ayrıca tüm vatandaşlar adına, herhangi bir yağış anında yağıştan etkilenmeden gidebilecekleri bir rota da sunulmuş olacaktır. Buradaki tek problem peronun genişliğinin bu çözümü kaldırıp kaldıramayacağıyla ilgilidir. Yeterli genişlik hakimse, sık kullanılacak bir alt geçit oluşturulmuş olacaktır.

● : yeşil alan ● : metro giriş/çıkışları ● : bağlantı

Metroyla bağlantı kurmayan üst geçit çok az kullanılmakta ve kopukluk yaratmaktadır. Bu üst geçiti kullanarak metroya ulaşmaya çalışan bir kişi, mecburen metrobüs için akbilini kullanıp, perondan yürüyerek diğer üst geçite geçmeli ve bu noktadan metroya inebilmektedir. Bunun yerine kalabalık, sıkışık ve uzun bir yol tercih edip, yok yere yol parası harcamak yerine kullanıcıya daha iyi bir deneyim yaratılabilir.

görseller: harita.istanbul